

Petra Hoekstra

preventiebeleid grensoverschrijdend gedrag &
gratis VOG

Programma

- * Grensoverschrijdend gedrag
 - * Preventief beleid: Gratis VOG
 - * Actief/aan de slag!
-
- *Per mail toegestuurd: powerpoint presentatie*
 - *Einde om 21.30 uur, pauze tussendoor met opdracht*

Feiten

- **van 15 – 24 jarigen: 11% van mannen & 31% van vrouwen is ooit slachtoffer van seksueel geweld**
- **10% van sporters heeft in jeugd matige - ernstige vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag meegemaakt bij de sportvereniging**
- **vanaf 65 jaar: 5% (170.000) slachtoffer van ouderenmishandeling**

Grensoverschrijdend gedrag?

0 ja

0 nee

Grensoverschrijdend gedrag?

0 ja

0 nee

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

(non-)verbaal,
fysiek of digitaal

Elke vorm van gedrag dat door de persoon die het ondergaat als ongewenst wordt ervaren en/of door de omgeving als onacceptabel wordt beschouwd.

Definitie

Wat hoort bij grensoverschrijdend gedrag:

Seksuele intimidatie- of
misbruik

Discriminatie

Agressie en geweld

Intimidatie

Pesten en uitsluiting

Overig norm
overschrijdend gedrag
o.a. diefstal, drugs,
alcoholmisbruik,
vandalisme, fraude e.d.

Wie is de pleger?

80% van de plegers is bekende:

broer, vader, tante, huisvriend, babysitter, leraar, hulpverlener, vrijwilliger, begeleider

sport:

Twee sportsters zwanger

Atletiektrainer Jerry M. alsnog aangehouden voor ontucht en aanranding minderjarigen

01 april 2019 11:24

Aangepast: 01 april 2019 11:32

Beeld © Kees Nouws Fotografie.

Maat-
schappelijke
organisaties:

Vrijwilliger tehuis Utrecht veroordeeld voor seksueel misbruik demente vrouw

28 AUG 2018, 15:48

2- Preventiebeleid

- Gedragscode (alle vrijwilligers)
- Vertrouwenscontactpersoon
- Aannamebeleid (nieuwe vrijwilligers)

1- Gedragscode

- richtlijnen voor gedrag
- voor vrijwilligers die omgaan met mensen in kwetsbare situatie
- document – laten ondertekenen door vrijwilliger (samen met vrijwilligersovereenkomst)

voorbeeld

Vrijwilligers geven het goede voorbeeld

De gedragsregels gelden voor alle vrijwilligers, begeleiders, helpende ouders.

- De begeleider onthoudt zich ervan de pupil te bejegenen op een wijze die de minderjarige in zijn **waardigheid** aantast.
- De begeleider dringt **niet verder door in het privéleven** van de minderjarige dan functioneel noodzakelijk is.
- De begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van de minderjarige.
- Alle **seksuele handelingen**, handelingen, contacten en –relaties tussen begeleider en minderjarige tot 16 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De begeleider mag de minderjarige niet op zodanige wijze **aanraken**, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
- De begeleider zal **tijdens trainingsdagen, kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend** en met respect omgaan met minderjarigen en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de kleedkamer of hotelkamer.
- De begeleider heeft de plicht de minderjarige naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er **actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij de minderjarige is betrokken, wordt nageleefd**.
- Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij verplicht hiervan **melding te maken** bij de daarvoor door het bestuur aangewezen personen.
- De begeleider krijgt of geeft **geen (im)materiële vergoedingen** die niet in de rede zijn.
- In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door het bestuur aangewezen persoon.

2 Vertrouwenscontactpersoon

- eerste aanspreekpunt voor melding grensoverschrijdend gedrag voor iedereen: vrijwilligers, medewerkers, kinderen, ouders
- iemand van binnen of buiten de organisatie (liever *geen* bestuurslid of vrijwilligerscoördinator)
- rapporteert aan bestuur (wel/niet anoniem) - bestuur onderneemt actie
- maak contactgegevens VCP toegankelijk (mail / tel op website)
- maak VCP bekend binnen organisatie (bijeenkomsten vrijwilligers, website, ...)

Verskil tussen VCP en VP

Vertrouwenscontactpersoon - Vertrouwenspersoon?

VCP	VP
Korte training (NOV, NOC*NSF, CIO)	Officiële opleiding / beroepscode/beroepsreg.
Voor alle partijen (slachtoffers, daders, omstanders)	Voor één partij
Eenmalig gesprek, tenzij...	Meerdere gesprekken
Verwijst door	Blijft er bij
Rapporteert aan bestuur	Veelal hangt er een prijskaartje aan

3-Aanname-beleid (nieuwe vrijwilligers)

- intakegesprek
- VOG-aanvraag
- proefperiode
- meelopen met ervaren vrijwilliger (met VOG)
- volgen van basistraining
- referenties opvragen
- gedragscode ondertekenen

Op website:

Preventiebeleid (*gedragscode, VCP & aannamebeleid*) op je website:

- werkt preventief
- verwachtingsmanagement
- geeft vrijwilligers & hulpvragers een veilig gevoel

Opdracht

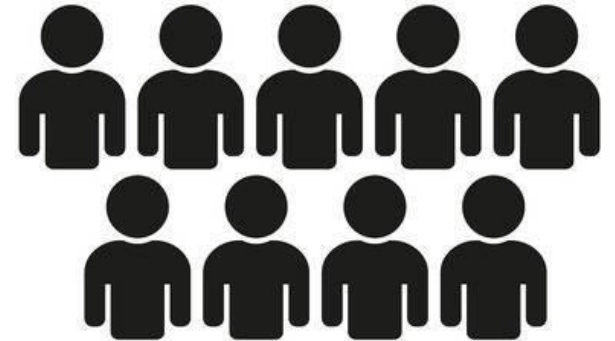
- Hoe is het binnen uw organisatie geregeld?
- Checklist preventiemaatregelen

Maak preventiebeleid 'levend'

- 1 persoon/ 1 commissie: verantwoordelijk voor sociale veiligheid
- min. 1x per jaar op agenda (bestuur)
- min. 1x per jaar bijeenkomst vrijwilligers (intervisie/training/e-learning)

Voor iedereen een sociaal veilige omgeving
én
daar willen we alles aan doen

en zichtbaar...

Wij zeggen nee tegen

4 – ogen principe

- vrijwilliger niet alleen met iemand die kwetsbaar is
1-op-1 gesprekken niet in spreekkamer/kleedkamer
- zorg dat iemand mee kan kijken
bij 1-op-1 gesprek: 2e vrijwilliger / ouder erbij
glazen deur in spreekkamer / huisbezoek met familie erbij

Maak een **risico-scan** van 2-ogen-plekken en maak er 4-ogen van!

Kwetsbaar & Afhankelijk

Kwetsbaar - zelf te omschrijven, bijvoorbeeld:

- Kinderen / jongeren
- Mensen met lichamelijke of verstandelijke beperking
- Ouderen
- Mensen met financiële problemen / schulden
- Vluchtelingen / mensen met een taalachterstand
- Ex-gedetineerden
-

Afhankelijk - van vrijwilliger voor hulp / vrijwilliger kan positie misbruiken

Hoe vaak?

- Nu: aanvragen voor *alle* vrijwilligers
- Tussentijds: aanvragen voor *nieuwe* vrijwilligers en bij nieuwe *functies*
- Herhalen na 3 jaar (advies)

Tips:

- bijhouden in excel-document/ledenadministratie
(datum VOG afgegeven / datum verlengen)
- VOG aanspreekpunt binnen organisatie

En

dan?

- E-herkenning
 - Aanvraag bij Justis
 - Vrijwilliger: digid, email en burgerservicenummer
-
- Vrijwilliger ontvangt VOG per post
 - Vrijwilliger laat origineel zien aan organisatie
 - Organisatie houdt overzicht bij ('vinkje' van gezien) (organisatie bewaart niet / slaat niet op, ook niet digitaal)

Bedenk van te voren...

- Wat te doen bij afwijzing van VOG-aanvraag van vrijwilliger?
 - In gesprek?
 - Andere functie?
 - Consequentie: niet toelaten als vrijwilliger / vrijwilligerswerk stop zetten?
- *Voor wie kies je: vrijwilliger of kwetsbare doelgroep?*

Informatie & ondersteuning

Informatie:

- <https://gratisvog.nl>
- <https://inveilige handen.nl> (NOV) / <https://nocnsf.nl>

Advies op maat/training:

- NOV / Petra Hoekstra
p.hoekstra@nov.nl **0622681856**

Vragen

